

Oponentský posudek na bakalářskou práci Andrana Abramjana

ZOBRAZENÍ GENOCIDY ARMÉNŮ VE SVĚTOVÉ KINEMATOGRAFII

Není pochyb, že k tématu, které si zvolil pro svoji bakalářskou práci, má Andran Abramjan velmi osobní vztah, jímž podtrhuje a zhodnocuje podaný nástin problematiky. Ačkoli si uchovává rozmyslný autorský odstup, nepopírá, že jeho zasvěcená účast v dané látce přesahuje vymezení pouhého studijního úkolu.

Text, vyznačující se přehlednou a sevřenou výstavbou, vychází z historického přehledu reálií a faktografie, v níž je zaznamenán složitý průběh národnostní intolerance a vyhlazovacích tendencí ve vztahu Arménů a Turků na společném území. Autor otevírá tento odvěký bolestivý spor, dodnes ne zcela objasněný, zastíraný nebo zkreslovaný, jak z hlediska politického, náboženského i etického. Koncepce práce je strategicky soustředěna na pět vybraných filmů, které ve fikčním ději pojednávají o genocidě (*Ravished Armenia*, *Čtyřicet dnů Musa daghu*, *Muyrig*, *Ararat*, *Skřivánčí dvůr*). Toto zúžení zkoumaného pole považují vzhledem k požadované limitaci bakalářské práce za adekvátní a účelné. Umožnilo hloubkovou sondu a detailní vhled do povahy filmů, které sice obsahují základní společné téma, ale jinak jsou výrazně rozdílné: dobou vzniku, proveniencí i v autorském postoji či stylu. Ve filmových výpovědích o rodové determinaci arménské tragiky Abramjan konkrétně analyzuje příčiny rozdílu v pojetí téže látky, jakož i míru distance nebo prožitě kolektivní zkušenosti tvůrců. Klade vedle sebe historicky objektivní i individuální (emocionální) aspekty, které postihují složitost fenoménu.

Vlastní analýzy filmů jsou metodicky (filmologicky) dobře uchopené. Jako nejautentičtější je označen první, němý film *Ravished Armenia*, ale nejvíce autor vytěžil z rozboru kanadského filmu *Ararat* Atoma Egoyna, který je esejisticky koncipováno úvahou o generačním postoji Arménů asimilovaných v emigraci. Abramjan v rozvrstveném příběhu filmu pozorně vnímá nejednoznačnost postojů u filmových postav a zdůrazňuje silný psychologický vliv paměťových stop uchovávaných v jedincích jako nezhoditelné rodové trauma. Složitě rozvíjený děj v Egoyanově filmu požaduje nesusnadné interpretační rozuzlení, což se Abramjanovi veelku daří. V pozici nestranného pozorovatele zkoumá film jako diskusní dialog o problému vyhoceném do nesmířitelné polarity dvou zúčastněných stran. Opírá se o vlastní, samostatné uvažování, a tam, kde se nelze dobrat uspokojivých odpovědí, klade aspoň pronikavé otázky, upřesňuje citacemi z nastudovaných zdrojů nebo se odvolává k výstižným promluvám z filmů. Poněkud nesourodě je do textu vložena pasáž o Kazanově filmu *Ameriko, Ameriko*; vhodnější by byla jako poznámka pod čarou, ale i pak by bylo třeba konkrétnější objasnění v daném kontextu.

Pro vystižení vyhoceného konfliktu dvou etnik je věnováno dosti prostoru popisům krvavé, zvrácené bestiality v mučení Arménů, ať zobrazené ve filmech naturalisticky přímo nebo mimo zorné pole záběru. Je nutno konstatovat, že i ve strohosti Abramjanova popisu vyznívá hrůza arménské genocidy dostatečně sugestivně. Popsané a analyzované scény (záběry, obrazy) navíc autor ilustračně dokládá v působivé fotopříloze.

Práce, čerpající z úctyhodného soupisu pramenů, je napsána na velmi dobré literární úrovni a nemám vůči ní zásadnější výhrady. Pokud bych jí měla něco vytknout, tak nedostatečnou redakci textu a zanedbané gramatické chyby.

Bakalářskou práci Andrana Abramjana doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

Praha, 21. 9. 2010

doc. PhDr. Stanislava Prádná

